

Escriptors TV: Jordi Lara

L'autor llegeix el començament de 'Una màquina d'espavilar ocells de nit' (Edicions de 1984)

Reprenem la sèrie [Escriptors TV](#), estrenada per Sant Jordi, d'escriptors llegint un fragment de la seva obra. En aquest [vídeo](#), Jordi Lara (Vic, 1968) llegeix el començament de 'Una màquina d'espavilar ocells de nit' (Edicions de 1984).

L'obra, entre l'autobiografia i l'assaig, explica que la música ha menat Jordi Lara a descobrir la vida: 'descoberta de l'amor adolescent, de personatges impressionants com en Juli Garreta, de models de llibertat insubornable, de relacions artístiques entre la música i la poesia, del talent que no tinc per a la música...'

'Tinc ganes de fer unes altres coses', confessa ben aviat. 'Sóc una persona eclèctica i tinc ganes de fer coses fora de la música i la dansa. Ara dirigeixo un curt-metratge relacionat amb la videodansa, perquè em ve de gust explorar la imatge directament. Fins ara he provat d'explicar coses a través de la música i de la llengua, i ara ho vull fer a través de la imatge. I també vull escriure més coses. De fet, tinc molt de material escrit, i tinc ganes d'escriure més, d'explorar nous imaginaris.' Aquest és el primer llibre publicat de Jordi Lara, molt ben acollit per la crítica, a banda un relat assagístic d'una vuitantena de planes, que també va publicar Edicions de 1984, sobre el ballarí Salvador Mel·lo.

Jordi Lara ha estat catorze anys al capdavant del programa de TV3 'Nydia' (abans es deia 'Sarsana') sobre música i dansa, amb una atenció especial a la música i a la dansa tradicional. 'Al principi era un exercici constant de trencar prejudicis, fer proselitisme i oferir noves vies d'expressió més modernitzades. Ara ja no ho faig.'

Explica Lara que amb el llibre vol fer allò que no ha pogut fer fins ara a la televisió: 'explicar quin paper ha tingut la música en la meua pròpia formació i en la meua vida. Perquè la música i els músics m'han condicionat en els grans temes de la vida (l'amor, la mort, el pas de temps...). I no intento pas de convèncer de res ningú, només vull compartir l'experiència de la vida.

Que les experiències d'un hom mateix siguin el material de la història literària és un fet curiós en un autor de quaranta anys. Lara dissipa el dubte: 'És la voluntat de fer les paus amb la pròpia història. Tanco una etapa i segurament que havia de fer net. Jo sóc dels qui es pensen que tot autor treballa a partir de les pròpies experiències. Finalment, parlo de coses que tothom pot compartir. I com que he passat pel món de la cobla, pel primer rock en català, per l'orgue de la música catedralícia..., tot això m'ha permès una visió més transversal de la vida i de defugir els tòpics, els guetos, les capelletes. I em penso que és una de les coses que ha agradat més del llibre. Perquè la societat de consum sembla que ens vulgui estandarditzar i convertir en un segment de mercat, però tots tenim moltes traces d'eclecticisme. I això també ho he volgut reivindicar.'

En el primer relat, Jordi Lara evoca la seva primera joventut, la dels setze, disset, anys, quan va entrar a tocar la tenora en una cobla de tercera, la Cobla Canigó, dirigida per un personatge fantàstic, l'avi Capdevila, i amb uns músics ben peculiars. Aquesta va ser la seva entrada en el món de la música tradicional, de la cobla i la sardana. Aquells anys en Lara ja no se separava d'una llibreta on anotava peripècies i sobretot expressions que deixaven anar els músics. 'Per anotar-hi d'estrany els mots de l'idioma secret dels músics, perquè tot plegat no es perdi', pensava el noi. 'Això de la llibreta, explica ara, deu venir d'un cert instint literari a l'hora de viure la vida. Per una banda, la voluntat de deixar testimoni i, per una altra, de comprendre aquells vells que ens passaven de tants anys. La literatura també és provar de comprendre. I, és clar, perquè eren uns personatges plens, uns 'nàufrags feliços', gent que sabia que la sardana era una dansa perduda i per això no hi tenien res a perdre ni res a guanyar, i això els feia absolutament lliures. Més lliures que jo mateix, que tenia un compromís amb el meu futur. Ells ho tenien tot fet i vivien el moment amb una llibertat absoluta.'

En un altre relat evoca els seus orígens andalusos. El seu pare és un andalús de Jaén que va venir a Catalunya, s'hi va instal·lar i s'hi va adaptar del tot. En un moment d'aquest relat l'autor diu que és curiós que se'n parli tan poc, d'aquests. 'Era un capítol molt delicat. No pel meu pare, sinó per les suspicàcies que podia despertar. No volia presentar el meu pare com un exemple a seguir, però tampoc no podia negar la realitat. És cert que vaig fer un viatge a Andalusia buscant els orígens del gran Pep Ventura, visionari de la cobla moderna, i que aquest viatge es va convertir en una indagació sobre els propis orígens. Però sense reivindicar res. Explico allò que va passar i que és.'

I remarca un cop més la voluntat de no reivindicar: 'És un llibre on hi ha músics que toquen sardanes i són falangistes i andalusos que escriuen sardanes per lligar-se una noia. No vull reivindicar res, és que era així. I això és important. Perquè la correcció política crea un model de ciutadà, i la primera cosa que ha de fer un escriptor per ser fidel a la realitat humana és fugir com de la pesta de la correcció política i dels models de la societat de consum.

A l'epíleg l'autor revela que té cofosi en una orella, 'és una mena de metàfora, on parlo de la sordesa col·lectiva d'aquest país'. I també és on s'acomiada d'aquest món de la música i de la dansa tradicional. I no donarem més pistes. Tot lector que vulgui saber, per exemple, d'on ve i què significa el títol tan llampant del llibre, 'Una màquina d'espavilar ocells de nit', haurà de llegir-se'l, perquè aquí no ho revelarem pas.

M. S.

15 juliol 2008

Una notícia de VilaWeb.cat

Edició GENERAL

<http://www.vilaweb.cat>

[Enllaç permanent](#)